

AÐALNÁMSKRÁ TÓNLISTARSKÓLA

EINSÖNGUR

2002

Auglýsing um gildistöku aðalnámskrár tónlistarskóla

1. gr.

Með vísan til 1. og 12. gr. laga nr. 75/1985 um fjárhagslegan stuðning við tónlistarskóla, með áorðnum breytingum, hefur menntamálaráðherra staðfest nýja aðalnámskrá tónlistarskóla sem tekur gildi frá og með 1. júní 2000. Aðalnámskráin kemur til framkvæmda í tónlistarskólum frá og með skólaárinu 2000-2001 eftir því sem við verður komið og skal að fullu vera komin til framkvæmda eigi síðar en að þremur árum liðnum frá gildistöku. Jafnframt falla úr gildi eldri námskrár í tónlistargreinum.

2. gr.

Aðalnámskrá tónlistarskóla er gefin út í tíu heftum og skiptist í almennan hluta aðalnámskrár og níu sérstaka greinahluta.

Í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla er meðal annars gerð grein fyrir hlutverki og meginmarkmiðum tónlistarskóla, skipan tónlistarnáms, greinanámskrám, og skólanámskrám, fjallað um kennslu og kennsluhætti, þætti í hljóðfæra- og tónfræðanámi, námsmat og próf, tengsl heimila og skóla og samvinnu í skólastarfi. Í bókarlok er umfjöllun um námsumhverfi og mat á skólastarfi. Almennur hluti aðalnámskrár tónlistarskóla er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Í greinahlutum aðalnámskrár tónlistarskóla, sem gefnir eru út í níu heftum, er fjallað um markmið, inntak og skipulag náms á tilteknum námssviðum. Jafnframt er gerð grein fyrir prófum og gefnar ábendingar um viðfangsefni. Heftin bera þessi heiti:

Ásláttarhljóðfæri
Einsöngur
Gítar og harpa
Hljómborðshljóðfæri
Málmblasturshljóðfæri
Rytmísk tónlist
Strokhljóðfæri
Tónfræðagreinar
Tréblasturshljóðfæri

Heftin eru gefin út af menntamálaráðuneytinu á árinu 2000 og dreift jafnóðum til tónlistarskóla.

Menntamálaráðuneytinu 31. maí 2000

Björn Bjarrason

Guðríður Sigurðardóttir

AÐALNÁMSKRÁ TÓNLISTARSKÓLA

EINSÖNGUR

2002

Menntamálaráðuneytið

EFNISYFIRLIT

Formáli	5
Einsöngur	7
Nokkur atriði varðandi nám í einsöng	7
Grunnnám	8
Markmið í grunnnámi	
Verkefnalisti í grunnnámi	
Grunnpróf	
Miðnám	15
Markmið í miðnámi	
Verkefnalisti í miðnámi	
Miðpróf	
Framhaldsnám	24
Markmið í framhaldsnámi	
Verkefnalisti í framhaldsnámi	
Framhaldspróf	
Samleikur	36
Dúetter	
Söngur og ýmis hljóðfæri	
Ljóðaflokkar og safnbækur	40
Bækur varðandi einsöng	43

Menntamálaráðuneytið: námskrár 25

Ágúst 2002

Útgefandi: Menntamálaráðuneytið
Sölvhólsgrötu 4
150 Reykjavík
Sími: 545 9500
Bréfasími: 562 3068
Netfang: postur@mrn.stjr.is
Veffang: www.mrn.stjr.is

Hönnun og umbrot: ABX/SÍA
Ljósmyndun: Kristján Maack
Myndskreytingar: ABX/SÍA
Prentun: Oddi hf.

© 2002 Menntamálaráðuneytið

ISBN 9979-882-47-6

FORMÁLI

Aðalnámskrá tónlistarskóla skiptist annars vegar í almennan hluta og hins vegar í greinanámskrár fyrir einstök hljóðfæri og námsgreinar í tónlistarskólum. Í þessu riti er að finna greinanámskrá fyrir einsöng. Námskráin miðast við þá skipan tónlistarnáms sem mælt er fyrir um í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla.

Í almennum hluta aðalnámskrár eru hlutverk og meginmarkmið tónlistarskóla skilgreind. Náminu er skipt í þrjá námsáfanga, grunnám, miðnám og framhaldsnám, og lögð áhersla á samræmt námsmat við lok áfanganna. Jafnframt er lögð áhersla á sjálfstæði og frumkvæði einstakra skóla, skapandi starf og samvinnu í skólastarfi.

Aðalnámskrá tónlistarskóla er ætlað að tryggja fjölbreytni en jafnframt að stuðla að samræmingu þeirra námsþátta sem aðalnámskrá tekur til, bæði innan einstakra tónlistarskóla og á milli skóla.

Almenn atriði varðandi námsþætti og námsmat er að finna í almennum hluta aðalnámskrár. Þar er einnig að finna umfjöllun um áfangapróf, þ.m.t. tilgang, skipulag, lengd prófa, prófreglur, prófdæmingu og einkunnagjöf. Því er mikilvægt er að allir, sem hlut eiga að máli, kynni sér almennan hluta aðalnámskrár tónlistarskóla vandlega.

Í almennum hluta aðalnámskrár er mælt til þess að tónlistarskólar skilgreini starfssvið sitt í eigin skólanámskrám. Við þá námskrargerð er hverjum skóla ætlað að taka mið af stefnumörkun aðalnámskrár tónlistarskóla, ásamt því að sinna sérhæfðum og staðbundnum markmiðum.

Í námskrá fyrir einsöng er að finna sértæk markmið fyrir grunnám, miðnám og framhaldsnám, verkefnalista fyrir einstaka áfanga, umfjöllun um prófþætti og vægi þeirra, prófskýringar og dæmi um prófverkefni á áfangaprófum. Auk þess eru birtir listar með söngduettum, samleikverkum, ljóðaflokkum, safnbókum og bókum varðandi einsöng.

EINSÖNGUR

Í þessum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla er fjallað um nokkur atriði varðandi nám í einsöng. Þar á eftir fara kaflar um hvern hinna þriggja megináfanga námsins, grunnnám, miðnám og framhaldsnám. Í þessum köflum eru fyrst tilgreind þau leikni- og skilningsmarkmið sem nemendur þurfa að hafa náð við lok hvers námsáfanga. Síðan eru birtir verkefnalistar með dæmum um viðfangsefni í hverjum námsáfanga. Á eftir verkefnalistunum er prófkröfum á áfangaprófum lýst með völdum dæmum og gerð grein fyrir flutningsmáta æfinga. Í lok námskrárinnar er skrá með samleiks- og samsöngsverkum, auk ábendinga um notadrjúgar útgáfur söngverka og gagnlegar bækur varðandi söng.

Nokkur atriði varðandi nám í einsöng

Nám í einsöng hefur talsverða sérstöðu miðað við annað hljóðfæranám. Í fyrsta lagi má nefna þá staðreynd að hljóðfæri söngnemandans, röddin, er hverjum og einum gefin. Hún er hluti líkamans, einstök og óendurnýjanleg. Í öðru lagi eru fyrri kynni sögnema af tónlistarnámi og iðkun tónlistar mjög breytileg. Sumir hafa stundað hljóðfæranám frá unga aldri, aðrir tekið þátt í markvissu kórstarfi og enn aðrir hafa ekki hlotið formlega tónlistarþjálfun. Framangreind atriði geta haft áhrif á framvindu námsins og því getur námshraði nemenda í einsöng verið afar mismunandi.

Nám í einsöng getur hafist þegar nemendur hafa náð líkamlegum þroska og raddir þeirra stöðugleika eftir breytingar gelgjuskeiðsins. Þótt meðalaldur byrjenda teljist 16 til 18 ár er þetta mjög einstaklingsbundið og meta verður hvern einstakling sérstaklega. Nemendur, sem hafa góðar og þjálfaðar raddir, geta farið hratt yfir fyrstu stig í sögnáminu enda mikilvægt að þeir sem stefna að atvinnumennsku í söng komist sem fyrst til náms á háskólastigi.

Einsöngsnám gerir um margt aðrar kröfur til nemenda en nám á hljóðfæri, m.a. varðandi tungumál, framburð, túlkun texta og leikræna túlkun. Mikilvægt er að einsöngsnemendum gefist kostur á tilsögn í þessum efnum og reglulegum undirleikstímum. Enn fremur er æskilegt að söngnemendur læri að leika á önnur hljóðfæri, einkum hljómborðshljóðfæri.

Grunnnám

Að jafnaði má gera ráð fyrir að söngnemendur ljúki grunnámi á einu til tveimur árum. Þessi viðmiðun er þó engan veginn einhlít þar sem undirbúningur nemenda er breytilegur og námshraði getur verið mismunandi.

Markmið í grunnámi

Uppbygging kennslu í grunnámi skal taka mið af eftirfarandi: Meginmarkmiðum tónlistarskóla sem sett eru fram í almennum hluta aðalnámskrár, sértækum markmiðum einstakra greinanámskráa, sértækum markmiðum einstakra skóla og síðast en ekki síst áhuga og þörfum nemenda. Leiðir að markmiðum geta verið mismunandi og nemendur ólíkir. Þess vegna hlýtur uppbygging námsins ætíð að verða einstaklingsbundin og viðfangsefni breytileg. Það er hlutverk kennara að leiða hvern nemanda í átt að settu marki með viðeigandi viðfangsefnum.

Við lok grunnnáms eiga einsöngsnemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt
- andi eðlilega og öndun fylgi hendingamótun
- hafi náð grundvallartökum á tónmyndun
- hafi náð allgóðum tókum á inntónun
- sýni skilning á sérhljóða- og samhljóðamyndun
- syngi með skýrum textaframburði
- hafi náð grundvallartökum á þýskum textaframburði
- hafi náð grundvallartökum á enskum textaframburði
- hafi náð grundvallartökum á ítölskum textaframburði
- hafi náð grundvallartökum á dönskum, norskum eða sænskum textaframburði

- geti sungið með heyranlegum styrkleikabreytingum
- hafi öðlast skilning á innihaldi þeirra ljóða og texta sem fengist var við í náminu
- sýni nákvæmni í nótnalestri og úrvinnslu, þ.m.t. hraðavali, styrkleikabreytingum og öðrum leiðbeinandi táknum

Nemandi

- hafi öðlast allgott hrynskyn
- geti lesið og sungið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrri hluta grunnnáms
- hafi þjálfast reglulega í að syngja utanbókar
- hafi þjálfast reglulega í að syngja með píanóundirleik
- hafi þjálfast reglulega í að syngja án undirleiks
- hafi fengist við skapandi starf frá upphafi námsins
- hafi þjálfast í ýmiss konar samsöng
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna
- hafi lært til hlítar viðunandi fjölda verkefna, önnur en prófverkefni, frá mismunandi tímabilum og þjóðlöndum
- hafi þjálfast reglulega í fjölbreyttum söngæfingum í samræmi við kröfur þessa námsáfangs
- hafi komið reglulega fram á tónleikum innan skólans
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á grunnprófi samkvæmt þessari námskrá

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir eins til tveggja ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samsöng
- öruggan og sannfærandi söng
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Verkefnalisti í grunnnámi

Hér á eftir fara nokkur sýnishorn viðfangsefna nemenda í grunnnámi. Listinn er alls ekki tæmandi og er honum einkum ætlað að vera til viðmiðunar við skipulagningu söngnámsins, meðal annars við val annars kennsluefnis. Þyngdarstig viðfangsefnanna er breytilegt, þ.e. allt frá kennsluefni fyrir byrjendur til viðfangsefna sem henta við lok grunnnáms. Raðað er eftir stafrófsröð höfunda.

Tónverk

ARNE, THOMAS (1710–1778) When Daisies pied	BRAHMS, J. (ÚTS.) Sandmännchen Schwesterlein [útsetningar á þýskum þjóðlögum]
ATLI HEIMIR SVEINSSON (1938–) Bráðum kemur betri tíð Erlustef Fiskiróður Kísa mín Voríð góða Öll börn sofa	CALDARA, A. (1670–1738) Sebben crudele
ÁRNI BJÖRNSSON (1905–1995) Á bænum stendur stúlkan vörð Rökkurljóð	DOWLAND, JOHN (1562–1626) Fine knacks for ladies The lowest trees have tops
ÁRNI THORSTEINSSON (1870–1962) Fífilbrekka, gróin grund Kirkjuhvoll Þess bera menn sár	EMIL THORODDSEN (1898–1944) Búðarvísur Syndaflóðið Vöggukvæði
BACH, J. S. (1685–1750) Das walt mein Gott Die güldne Sonne Jesu deine Liebeswunden O Jesulein süß	FJÖLNIUR STEFÁNSSON (1930–) Snjótittlingurinn
BAUMGARTNER, W. (1820–1867) Kein Hälmlein wächst auf Erden	GRIEG, EDVARD (1843–1907) Den gamle vise Skovsang To brune øjne
BEETHOVEN, L. VAN (1770–1827) Lied des Marmottenbuben Nur wer die Sehnsucht kennt	GUNNAR SIGURGEIRSSON (1901–1970) Una
BJARNI ÞORSTEINSSON (1861–1938) Vor og haust	HALLGRÍMUR HELGASON (1914–1994) Ef engill ég væri Söknuður
BJÖRGVIN GUÐMUNDSSON (1891–1861) Þei, þei og ró, ró	HAYDN, F. J. (1732–1809) Der Gleichsinn Die Landlust Eine sehr gewöhnliche Geschichte Liebes Mädchen
BRAHMS, J. (1833–1897) Wiegenlied (Guten Abend)	HÄNDEL, G. F. (1685–1759) Verdi prati
BRAHMS, J. (ÚTS.) Da unten im Tale Erlaube mir Feinsliebchen	HUGHES, HERBERT (1882–1937) I know where I'm goin' Must I go bound The Salley Gardens [útsetningar á írskum þjóðlögum]

JÓN LAXDAL (1865–1928)
Bergljót
Brúðkaup
Sólskrikjan

JÓN ÞÓRARINSSON (1917–)
Fuglinn í fjörunni
Sex gamlir húsgangar

JÓRUNN VIÐAR (1918–)
Kall sat undir kletti
Það á að gefa börnum brauð
Pulu- og kvæðalög

KARL O. RUNÓLFSSON (1900–1970)
Hrafninn situr á hamrinum
Kom ég þar að kveldi
Viltu fá minn vin að sjá

KRIEGER, ADAM (1634–1666)
Nun sich der Tag geendet hat

MAGNÚS BL. JÓHANNSSON (1925–)
Sótavísur
Krummavísur

MOZART, W. A. (1756–1791)
Das Kinderspiel
Im Frühlingsanfang
Sehnsucht nach dem Frühlinge
Warnung

MÖLLER, HEINRICH (ÚTS.)
Geh ich zum grünen Hain
[franskt þjóðlag]
Ich legte mich zur Ruh
[norskt þjóðlag]
Läßt sich Amor
[ítalskt þjóðlag]

PAISIELLO, G. (1740–1816)
Nel cor piu non mi sento

PÁLL ÍSÓLFSSON (1893–1974)
Bergbúinn
Blítt er undir björkunum
Hrosshár í strengjum
Jarpur skeiðar

PURCELL, HENRY (1659–1695)
Ah, how pleasant 'tis to love
Fairest Isle
Nymphs and shepherds
Strike the viol
Sweet be no longer sad

RAUTER, F. (ÚTS.)
Íslensk þjóðlög

SCARLATTI, A. (1660–1725)
O cessate di piagarmi
Son tutta duolo

SCHMID, H. K. (1874–1939)
Wiegenlied für meinen Jungen

SCHUBERT, F. (1797–1828)
An die Laute
Erntelied
Frühlingsleid
Liebhaber in allen Gestalten
Minnelied
Wiegenlied, (Schlafe, schlafe)

SCHULZ, J. A. P. (1747–1800)
Der Knabe an ein Veilchen
Der Mond ist aufgegangen
Wiegenlied im Mai

SCHUMANN, R. (1810–1856)
Der Abendstern
Erstes Grün
Volksliedchen
Lied eines Schmiedes
Marienwürmchen
Vom Schlaraffenland

SHARP, CECIL (ÚTS.)
My boy Willie
[enskt þjóðlag]

SIGFÚS EINARSSON (1877–1939)
Staka (Þó að kali heitur hver)
Um haust
Vísu (Ofan gefur)

SIGURÐUR ÞÓRÐARSSON (1895–1968)
Kom ég upp í Kvislarskarð
Öm ég heyrði í hamrinum
Vögguljóð Rúnu

SIGVALDI KALDALÓNS (1881–1946)
Á Sprengisandi
Brúnaljós þin bliðu
Erla, góða Erla
Kata litla í Koti
Mamma ætlar að sofna
Sofðu, sofðu góði
Sofðu unga ástin mín
Vorar samt
Vorvísu

SKÚLI HALLDÓRSSON (1914–)
Smaladrengrurinn
Smalastúlkan

SPITTLER (ÚTS.)
Schnitter Tod
Í: Fliegendes Blatt, 1638

STANFORD, C. V. (1852–1924)
My love's an arbutus
[útsetning á írsku þjóðlagi]

SVEINBJÖRN SVEINBJÖRNSSON (1847–1927) Íslensk þjóðlög [útsetningar á 20 íslenskum þjóðlögum]	ÝMSIR Íslensk sönglög 1., 2. og 3. hefti Kristallen den fina [sænskt þjóðlag]
TELEMANN, G. PH. (1681–1767) Die Jugend	ZELTER, CARL F. (1758–1832) Der König in Thule Das Rosenband Ständchen
VAUGHAN WILLIAMS, R. (1872–1958) Linden Lea She's like the swallow [útsetning á þjóðlagi frá Nýfundnalandi]	ÞÓRARINN JÓNSSON (1900–1974) Vögguvísa Söngur Ástu Lóan
VIVALDI, A. (1676–1741) Vieni, vieni o mio diletto	ÞÓRARINN GUÐMUNDSSON (1896–1979) Sumargleði Vögguljóð
ÝMSIR All mein Gedanken [þjóðlag – í Lohheimer Liederbuch frá 1460]	

Grunnpróf

Við lok grunnnáms skulu nemendur þreyta grunnpróf, annars vegar í einsöng og hins vegar í tónfræðagreinum. Í kafla um áfangapróf í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla, bls. 33–44, er að finna umfjöllun um áfangapróf, þ.m.t. tilgang, skipulag, lengd prófa, prófreglur, prófdæmingu og einkunnagjöf. Mikilvægt er að allir, sem hlut eiga að máli, kynni sér þessi atriði vandlega.

Verkefni og prófkröfur

Fyrir próf skal nemandi undirbúa þrjú söngverk. Auk þess skal hann leggja fram lista með fimm söngverkum og velur prófdómari eitt þeirra til flutnings. Alls eru því undirbúin átta prófverkefni. Skulu þau öll vera í samræmi við kröfur námskrárinnar og á ekki færri en tveimur tungumálum að íslensku meðtalinni.

Miða skal við að heildarpróftími á grunnprófi í einsöng fari ekki fram yfir 30 mínútur. Á prófinu skal nemandi flytja öll verk utanbókar. Gæta skal þess að verkefnaval sé fjölbreytt og að efnisskráin endurspegli mismunandi stíltegundir og tónlist frá ólíkum tímabilum. Tónverk á íslensku, þýsku, ensku, ítölsku, dönsku, norsku eða sænsku skal syngja á frummáli en í öðrum tilvikum eru þýðingar leyfðar.

Prófþættir eru þessir:

1. **Fjögur ólík söngverk** (15 einingar hvert).
2. **Æfingar** (15 einingar).
3. **Val** (10 einingar). Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:
  - a) Spinni út frá gefnu upphafi, hljómferli eða lagi, með eða án undirleiks.
  - b) Syngi frumsamið verk eða eigin útsetningu.
  - c) Syngi án undirleiks alþýðulag eða þjóðlag sem lært hefur verið eftir eyra.
  - d) Syngi lag í öðrum tónlistarstíl en þeim sem koma fyrir í námskránni, með eða án undirleiks.
  - e) Sýni með ótvíræðum hætti fram á eigið frumkvæði, frumlega og skapandi túlkun í flutningi lags að eigin vali, með eða án undirleiks.
4. **Óundirbúinn nótnalestur** (10 einingar).
5. **Heildarsvípur** (5 einingar).

Frekari umfjöllun um valþátt prófsins er að finna í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla, bls. 43.

Hér á eftir eru fyrst birt dæmi um prófverkefni á grunnprófi, valin úr þekktum söngbókmenntum. Síðan eru birtar þær söngæfingar sem syngja skal á grunnprófi.

Tónverk

Eftirfarandi dæmum um prófverkefni á grunnprófi er ætlað að skilgreina þyngdarstig prófsins. Fullt eins má þó velja önnur verkefni af sambærilegri þyngd.

Dæmi um prófverkefni – há rödd

DOWLAND, J. Fine knacks for ladies	JÓN ÞÓRARINSSON Fuglinn í fjörunni
CALDARA, A. Sebben crudele	ÞÓRARINN JÓNSSON Vögguvísa
SCHUMANN, R. Erstes Grün	SIGURÐUR ÞÓRÐARSON Vögguljóð Rúnu
BRAHMS, J. (ÚTS.) Schwesterlein	VAUGHAN WILLIAMS, R. Linden Lea

Dæmi um prófverkefni – lág rödd

PURCELL, H. Strike the viol	ATLI HEIMIR SVEINSSON Bráðum kemur betri tíð
SCARLATTI, A. O, cessate di piagarmi	JÓRUNN VIÐAR Kall sat undir kletti
HAYDN, J. Der Gleichsinn	RAUTER, F. (ÚTS.) Guð gaf mér eyra
BRAHMS, J. (ÚTS.) Da unten im Tale	GRIEG, E. To brune øjne

Æfingar

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi söngæfingar. Söngæfingar skulu sungnar án undirleiks. Hverja æfingu má leika einu sinni fyrir nemandann, síðan er aðeins gefinn upphafstónn. Það er á valdi prófdómara að velja tónhæð, sérhljóða (a, e, í, o, ú) og styrkleika. Nemandi ræður röð æfinga.

Auk neðangreindra skylduæfinga skal nemandi undirbúa eina söngæfingu að eigin vali. Valæfingunni skal skilað á nótum fyrir upphaf prófs.

Tónmyndun og sérhljóðar

♩ = 80-90

í e a o ú _____

Inntónun og legato

♩ = 108-120

Nákvæmni í hrynn og tónmyndun

♩ = 100-120

Lipurð

♩ = 72

Miðnám

Í miðnámi eykst umfang námsins frá því sem er í grunnnámi og ætla má að námstíminn lengist að sama skapi. Miðað er við að nemendur geti lokið miðnámi á um það bil tveimur til þremur árum en námshraði getur þó verið mismunandi. Ræður þar miklu ástundun, aldur og þroski nemenda.

Markmið í miðnámi

Uppbygging kennslu í miðnámi skal taka mið af eftirfarandi: Meginmarkmiðum tónlistarskóla sem sett eru fram í almennum hluta aðalnámskrár, sértækum markmiðum einstakra greinanámskráa, sértækum markmiðum einstakra skóla og síðast en ekki síst áhuga og þörfum nemenda. Leiðir að markmiðum geta verið mismunandi og nemendur ólíkir. Þess vegna hlýtur uppbygging námsins ætíð að verða einstaklingsbundin og viðfangsefni breytileg. Það er hlutverk kennara að leiða hvern nemanda í átt að settu marki með viðeigandi viðfangsefnum.

Við lok miðnáms eiga einsöngsnemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt
- andi eðlilega og úthald sé í samræmi við auknar kröfur þessa námsáfangs
- hafi náð góðum tókum á tónmyndun og samræmingu raddsviða
- hafi náð góðum tókum á inntónun
- sýni skilning á sérhljóða- og samhljóðamyndun
- syngi með skýrum textaframburði
- hafi náð allgóðum tókum á þýskum textaframburði
- hafi náð allgóðum tókum á enskum textaframburði
- hafi náð allgóðum tókum á ítölskum textaframburði

- hafi náð allgóðum tókum á dönskum, norskum eða sænskum textaframburði
- hafi kynnst textaframburði á frönsku eða spænsku
- syngi með greinilegum styrkleikabreytinum
- geti gert skýran mun á staccato og legato
- hafi öðlast skilning á innihaldi þeirra ljóða og texta sem fengist var við í náminu
- sýni nákvæmni í nótnalestri og úrvinnslu, þ.m.t. hraðavali, styrkleika-breytingum og öðrum leiðbeinandi táknum

Nemandi

- hafi gott hrynskyn
- geti lesið og sungið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrri hluta miðnáms
- hafi þjálfast í flutningi tónlesa (recitativa)
- hafi þjálfast í ýmiss konar samleik og samsöng
- skilji algengustu taktslög og bendingar stjórnanda
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á miðprófi samkvæmt þessari námskrá
- hafi komið reglulega fram á tónleikum innan skólans

Nemanda hafi gefist kostur á að velja hvort og að hversu miklu leyti hann sinnir eftirfarandi atriðum:

- tónsköpun
- spuna
- röddun sönglaga

Nemandinn sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir þriggja til fimm ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- ýmis blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samsöng
- öruggan og sannfærandi söng
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Verkefnalisti í miðnámi

Hér á eftir fara nokkur sýnishorn viðfangsefna nemenda í miðnámi. Listinn er alls ekki tæmandi og er honum einkum ætlað að vera til viðmiðunar við skipulagningu söngnámsins, meðal annars við val annars kennsluefnis. Þyngdarstig viðfangsefnanna er breytilegt, þ.e. allt frá kennsluefni, sem hentar við upphaf miðnáms, til efnis sem hæfir við lok námsáfangans. Raðað er eftir stafrófsröð höfunda.

Tónverk

ARNE, THOMAS (1710-1778) Blow, blow thou winter wind Under the greenwood tree Where the bee sucks	BELLINI, V. (1801-1835) Dolente imagine di Fille mia Vaga luna che inargenti Malinconia, Ninfa gentile
ATLI HEIMIR SVEINSSON (1938-) Desember Krotað í sand Ljóð Tengdamæðurnar Siesta Sumarnótt Sögugabb og Eftirmáli ævintýris Það kom söngfugl	BERNSTEIN, L. (1918-1990) I feel pretty [úr söngleiknum West Side Story]
ÁRNI BJÖRNSSON (1905-1995) Ein sit ég úti á steini Horfinn dagur Sólroðin ský Þú biður mig að syngja	BJARNI BÖÐVARSSON (1900-1955) Amma kvað Kveld Margt er það í steininum
ÁRNI BEINTEINN GÍSLASON (1869-1897) Visan sem skrifuð var á visnað rósblað	BJARNI ÞORSTEINSSON (1861-1938) Draumalandið Kirkjuhvoll
ÁRNI THORSTEINSSON (1870-1962) Friður á jörðu Vorgyðjan kemur	BJÖRGVIN GUÐMUNDSSON (1891-1961) Í rökkurró Sólin ei hverfur Þei, þei og ró, ró
BACH, J. S. (1685-1750) Komm süßer Tod Liebster Herr Jesu	BOCK / HARNICK If I were a rich man [úr söngleiknum Fiðlarinn á þakinu]
BARBER, S. (1910-1981) The Daisies Crucifixion [úr Hermit Songs]	BRAHMS, J. (1833-1897) Der Gang zum Liebchen Der Jäger Minnelied Mädchenlied (Auf die Nacht) Mädchenlied (Der Schwalbe sag' mir an) Salamander Ständchen (Der Mond steht) Therese
BASSANI, G. B. (1657-1716) Dimmicara	BRITTEN, B. (1913-1976) Little Sir William O can ye sew cushions O Waly, Waly Oliver Cromwell The foggy, foggy dew Ye Highlands and ye Lowlands [útsetningar á breskum þjóðlögum]
BEETHOVEN, L. VAN (1770-1827) Ich liebe dich Mailied	

- BUONONCINI, G. (1670-1747)**
Deh, piu a me non v'ascendete
Per la gloria
Pupille nere
- BURLEIGH, H. S. (ÚTS.)**
Deep River
[negrasálmur]
- CALDARA, A. (1670-1738)**
Come raggio di sol
Selve amiche
- CARISSIMI, G. (1605-1674)**
Vittoria, vittoria
- CESTI, M. (1623-1669)**
Intorno all' idol mio
- CHAUSSON, E. (1855-1899)**
Les Papillons
- CORNELIUS, P. (1824-1874)**
Angedenken
- DEBUSSY, C. (1862-1918)**
Beau soir
- DONIZETTI, G. (1797-1848)**
Me voglio fà 'na casa
- DOWLAND, J. (1562-1626)**
Flow my tears
- DURANTE, F. (1684-1755)**
Danza, danza fanciulla
Vergin tutto amor
- EMIL THORODDSEN (1898-1944)**
Í fögrum dal
Sáuð þið hana systur mína
- EYÞÓR STEFÁNSSON (1901-1999)**
Lindin
Mánaskin
Myndin þín
- FALLA, M. DE (1876-1946)**
El paño moruno
[úr Siete canciones populares españolas]
- FAURÉ, G. (1845-1924)**
Chanson d'amour
Clair de lune
En priere
Ici bas
Lydia
- FJÖLNIÐR STEFÁNSSON (1930-)**
Kvöldvísa
Litla barn með lokkinn bjarta
- FLOTOW, FR. VON (1812-1883)**
The last rose of summer
[úr óperunni Marta]
- FRANZ, R. (1815-1892)**
Ein Stündlein wohl vor Tag
Gute Nacht
- GERSHWIN, G. (1898-1937)**
Love is here to stay
Nice work if you can get it
- GIBBS, A. (1889-1960)**
Nod
Silver
- GIORDANI, G. (1753-1798)**
Caro mio ben
- GLUCK, C. W. (1714-1787)**
O del mio dolce ardor
- GRANADOS, E. (1867-1916)**
El tra la la y el punteado
[úr Tonadillos]
- GRIEG, E. (1843-1907)**
Jeg elsker dig
Margaretes vuggesang
Med en Primula veris
Millom rosor
Prinsessan
- GUNNAR REYNIR SVEINSSON (1933-)**
Barnagæla frá Nýja Íslandi
Bráðum kemur betri tíð
Um hina heitelskuðu
- HAYDN, J. (1732-1809)**
Der erste Kuß
My mother bids me
Piercing eyes
Cupido
- HÄNDEL, G. F. (1685-1759)**
Lascia chio pianga
[með recitativí]
He shall feed his flock
[með recitativí - úr óratoriunni Messías]
Where'er you walk
Domine Deus
[úr Dettingen Te Deum]
- HEAD, M. (1900-1976)**
Money O!
Star candles
Sweet chance
The road to Bethlehem
When sweet Anne sings
- HELGI SIG. HELGASON (1872-1958)**
Fjóla
- INGI T. LÁRUSSON (1892-1946)**
Heyr mig, lát mig lífið finna
Hrislan og lækurinn
- IRELAND, J. (1879-1962)**
If there were dreams to sell
Spring sorrow
- JÓN ÁSGEIRSSON (1928-)**
Maistjarnan
Visur Vatnsenda-Rósu
- JÓN LAXDAL (1865-1928)**
Fuglar í búri
- JÓN NORDAL (1926-)**
Hvert órutt spor
- JÓN ÞÓRARINSSON (1917-)**
Íslenskt vögguljóð á Hörpu
Jeg fandt i morges
- JÓN MÚLI ÁRNASON (1921-2002)**
Ljúflingshóll
- JÓRUNN VIÐAR (1918-)**
Barnagælur
[þjóðlagagættsetningar]
Mamma ætlar að sofna
Sönglað á göngu
Varpaljóð
Vorljóð á yli
Vort líf
Vökuró
- KARL O. RUNÓLFSSON (1900-1970)**
Allar vildu meyjarnar
Hrafninn
Máriuvers
Spjallað við spóa
Viltu fá minn vin að sjá
- KJERULF, H. (1815-1868)**
Aftenstemming
Ingrids vise
Syng, syng
- LEIFUR ÞÓRARINSSON (1934-1998)**
Vögguvísa
- LOTTI, A. (UM 1667-1740)**
Pur dicesti
- LULLY, J. B. (1632-1687)**
Bois épais
- MAHLER, G. (1860-1911)**
Fantasie (Don Juan)
Selbstgefühl
Starke Einbildungskraft
- MARKÚS KRISTJÁNSSON (1902-1931)**
Bikarinn
Er sólin hnigur
Gott er sjúkum að sofa
Kvöldsöngur
- MARTINI, J. P. E. (1741-1816)**
Plaisir d'amour
- MENDELSSOHN, F. (1809-1847)**
Auf flügeln des Gesanges
O rest in the Lord
[úr óratoriunni Eljah]
Pagenlied
Tröstung
Woe unto them
[úr óratoriunni Eljah]
- MONTEVERDI, C. (1567-1643)**
Lasciate mi morire
Tu se morta
[úr óperunni Orfeo]
- MOZART, W. A. (1756-1791)**
L'ho perduta
[úr óperunni Brúðkaup Figarós]
Der Zauberer
Un moto di gioia
An Chloë
Im Mohrenland
[úr óperunni Brottnámið úr kvennabúrinu]
Der Vogelfänger
[úr óperunni Tófraflautan]
Wer ein Liebchen hat gefunden
[úr óperunni Brottnámið úr kvennabúrinu]
- ÓLIVER J. KENTISH (1954-)**
Heimþrá
- PÁLL ISÓLFSSON (1893-1974)**
Heyr, það er unnusti minn
[úr Ljóðaljóðum]
Kossavísur
Máriuvers
Sumar
Söknuður
- PERGOLESI, G. (1710-1736)**
Eja, mater
[úr Stabat Mater]
Se tu m'ami
Stizzoso, mio stizzoso
- PORTER, COLE (1891-1964)**
I love Paris
So in love

PURCELL, H. (1659–1695) I attempt from love's sickness Man is for the woman made The owl is abroad	SIGVALDI KALDALÓNS (1881–1946) Þeim gleymist oft Þú eina hjartans yndið mitt
QUILTER, R. (1877–1953) O mistress mine	SJÖBERG, C. L. (1861–1900) Tonerna
RANGSTRÖM, T. (1884–1947) Villemo, Villemo, hvi gik du	STANFORD, C. V. (1852–1924) A soft day
RODGERS, R. / HAMMERSTEIN, O. Bali ha'i [úr söngleiknum South Pacific]	STEINGRÍMUR K. HALL (1877–1969) Ástarsæla
SCARLATTI, A. (1660–1725) Gia il sole dal Gange Sento nel core	STRAUSS, R. (1864–1949) Ach, Liebe ich muß nun scheiden
SCHUBERT, F. (1797–1828) An die Musik An Sylvie Die Forelle Lachen und Weinen Romanze aus Rosamunde Seligkeit Schäfers Klagelied Lög úr Die schöne Müllerin	SVEINBJÖRN SVEINBJÖRNSSON (1847–1927) Álfarnir Sprettur Vetur
SCHUMANN, R. (1810–1856) Das verlassene Mägdlein Die Soldatenbraut Jasminenstrauch Röselein, Röselein Schneeglöckchen	TORELLI, G. (1658–1709) Tu lo sai
SIGFÚS EINARSSON (1877–1939) Draumalandið Ein sit ég úti á steini Nótt	VAUGHAN WILLIAMS, R. (1872–1958) The sky above the roof
SIGVALDI KALDALÓNS (1881–1946) Ég lít í anda liðna tíð Fjallið eina Svanurinn minn syngur Vorvindur	VICTOR URBANCIC (1903–1958) Mun það senn
	WEBBER, A. L. (1948–) Close every door
	WOLF, H. (1860–1903) Fußreise
	ÝMSIR Íslensk sönglög, 4. og 5. hefti
	ÞÓRARINN GUÐMUNDSSON (1896–1979) Þú ert
	ÞÓRARINN JÓNSSON (1900–1974) Fjolan

Miðpróf

Við lok miðnáms skulu nemendur þreyta miðpróf, annars vegar í einsöng og hins vegar í tónfræðagreinum. Í kafla um áfangapróf í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla, bls. 33–44, er að finna umfjöllun um áfanga-próf, þ.m.t. tilgang, skipulag, lengd prófa, prófreglur, prófdæmingu og einkunnagjöf. Mikilvægt er að allir, sem hlut eiga að máli, kynni sér þessi atriði vandlega.

Verkefni og prófkröfur

Fyrir próf skal nemandi undirbúa þrjú söngverk. Auk þess skal hann leggja fram lista með sjö söngverkum og velur prófdómari tvö þeirra til flutnings. Alls eru því undirbúin tíu prófverkefni. Skulu þau öll vera í samræmi við kröfur námskrárinnar og á eigi færri en þremur tungumálum að íslensku meðtalinni.

Miða skal við að heildarpróftími á miðprófi í söng fari ekki fram yfir 45 mínútur. Gæta skal þess að verkefnaval sé fjölbreytt og að efnisskráin endurspegli mismunandi stíltægundir og tónlist frá ólíkum tímabilum. Á prófinu skal nemandi flytja öll verk utanbókar. Tónverk á íslensku, þýsku, ensku, ítölsku, norðurlandamálum, frönsku og spænsku skal syngja á frummáli, annars eru þýðingar leyfðar.

Prófpættir eru þessir:

1. **Fimm ólík söngverk** (12 einingar hvert).
2. **Æfingar** (15 einingar).
3. **Val** (10 einingar). Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:
  - a) Syngi verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og önnur miðprófsverkefni.
  - b) Spinni út frá gefnu upphafi, hljómferli eða lagi með eða án undirleiks.
  - c) Syngi frumsamið verk eða eigin útsetningu.
4. **Óundirbúinn nótnalestur** (10 einingar).
5. **Heildarsvipur** (5 einingar).

Frekari umfjöllun um valþátt prófsins er að finna í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla, bls. 43.

Hér á eftir eru fyrst birt dæmi um prófverkefni á miðprófi, valin úr þekktum söngbókmenntum. Síðan eru birtar þær söngæfingar sem syngja skal á miðprófi.

Tónverk

Eftirfarandi dæmum um prófverkefni á miðprófi er ætlað að skilgreina þyngdarstig prófsins. Fullt eins má þó velja önnur verkefni af sambærilegri þyngd.

Dæmi um prófverkefni – sópran

PERGOLESI, G. Se tu m'ami	GRIEG, E. Med en primula veris
MOZART, W. A. L'ho perduta [úr óperunni Brúðkaup Figarós]	BERNSTEIN, L. I feel pretty [úr söngleiknum West Side Story]
BRAHMS, J. Mädchenlied (Auf die Nacht)	BRITTEN, B. (ÚTS.) O Waly, Waly
SCHUBERT, F. Die Forelle	PÁLL ÍSÓLFSSON Kossavísur
FAURÉ, G. En priere	GUNNAR REYNIR SVEINSSON Barnagæla frá Nya Íslandi

Dæmi um prófverkefni – mezzósópran / alt

PERGOLESI, G. Eja, mater [úr Stabat Mater]	RANGSTRÖM, T. Villemo, Villemo, hvi gik du
GLUCK, C. W. O del mio dolce ardor	JÓN MÚLI ÁRNASON Ljúflingshóll
SCHUMANN, R. Die Soldatenbraut	RODGERS, R. / HAMMERSTEIN, O. Bali ha'i [úr söngleiknum South Pacific]
WOLF, H. Fußreise	ATLI HEIMIR SVEINSSON Krotað í sand
FAURÉ, G. Ici bas	JÓN ÞÓRARINSSON Íslenskt vögguljóð á Hörpu

Dæmi um prófverkefni – tenór

MOZART, W. A. Im Mohrenland [úr óperunni Brottnámið úr kvennabúrinu]	BELLINI, V. Vaga luna che inargenti
HÄNDEL, G. F. Where e'er you walk	WEBBER, A. L. Close every door
STRAUSS, R. Ach, Lieb ich muß nun scheiden	BARBER, S. The Daisies
QUILTER, R. O mistress mine	SIGVALDI KALDALÓNS Fjallið eina
SJÖBERG, C. L. Tonerna	EMIL THORODDSEN Í fögrum dal

Dæmi um prófverkefni – barítón / bassi

MOZART, W. A. Der Vogelfänger [úr óperunni Tófraflautan]	BURLEIGH, H. S. (ÚTS.) Deep River [negrasálmur]
CARISSIMI, G. Vittoria, vittoria	BOCK / HARNICK If I were a rich man [úr söngleiknum Fiðlarinn á þakinu]
SCHUBERT, F. Fischerweise	MARTINI, J. P. E. Plaisir d'amour
MAHLER, G. Fantasie (Don Juan)	KARL O. RUNÓLFSSON Spjallað við spóa
HEAD, M. Money O!	ÓLIVER J. KENTISH Heimþrá

Æfingar

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi söngæfingar. Söngæfingarnar skulu sungnar án undirleiks. Hverja æfingu má leika einu sinni fyrir nemandann, síðan er aðeins gefinn upphafstónn. Það er á valdi prófdómara að velja tónhæð, sérhljóða (a, e, í, o, ú) og styrkleika. Nemandi ræður röð æfinga.

Auk neðangreindra skylduæfinga skal nemandi undirbúa eina söngæfingu að eigin vali. Valæfingunni skal skilað á nótum fyrir upphaf prófs.

Inntónun og breitt tónsvið**Lipurð – styrkleiki**

Legato, stökk, jöfnun milli raddsviða

♩ = 80-100

Öndunartækni og staccato/legato

♩ = 100-120

Framhaldsnám

Framhaldsnám tekur við að loknu miðnámi. Hér er um umfangsmikinn námsáfanga að ræða og miðast lok framhaldsnáms við að nemendur séu undir það búnir að takast á við tónlistarnám á háskólastigi.

Gera verður ráð fyrir að námstími í framhaldsnámi sé einstaklingsbundinn og ræður þar miklu ástundun, aldur, þroski og hæfileikar nemenda. Miðað er við að unnt sé að ljúka þessum áfanga á um það bil tveimur til þremur árum. Afburðanemendur ættu að geta lokið náminu á skemmri tíma en einnig getur lengri námstími verið eðlilegur.

Markmið í framhaldsnámi

Uppbygging kennslu í framhaldsnámi skal taka mið af eftirfarandi: Meginmarkmiðum tónlistarskóla sem sett eru fram í almennum hluta aðalnámskrár, sértækum markmiðum einstakra greinanámskráa, sértækum markmiðum einstakra skóla og síðast en ekki síst áhuga og þörfum nemenda. Leiðir að markmiðum geta verið mismunandi og nemendur ólíkir. Í flestum tilvikum er raddgerð nemandans orðin ljós á þessu námsstigi. Tæknivinna og verkefnaval tekur mið af raddgerðinni. Þess vegna hlýtur uppbygging námsins ætíð að verða einstaklingsbundin og viðfangsefni breytileg. Það er hlutverk kennara að leiða hvern nemanda í átt að settu marki með viðeigandi viðfangsefnum.

Við lok framhaldsnáms eiga söngnemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt
- andi eðlilega og úthald sé í samræmi við auknar kröfur þessa námsáfanga
- hafi náð mjög góðum tókum á tónmyndun og samræmingu raddsviða
- hafi náð mjög góðum tókum á inntónun
- hafi skilning á sérhljóða- og samhljóðamyndun
- hafi vald á mikilli breidd í styrkleika
- syngi með góðum textaframburði
- hafi náð góðum tókum á þýskum textaframburði
- hafi náð góðum tókum á enskum textaframburði
- hafi náð góðum tókum á ítölskum textaframburði
- hafi náð góðum tókum á dönskum, norskum eða sænskum textaframburði
- hafi náð grundvallartókum á frönskum eða spænskum textaframburði
- hafi öðlast skilning á innihaldi þeirra ljóða og texta sem fengist var við í náminu
- sýni nákvæmni í nótnalestri og úrvinnslu, þ.m.t. hraðavali, styrkleikabreytingum og öðrum leiðbeinandi táknum

Nemandi

- hafi öðlast mjög gott hrynskyn
- hafi mjög gott vald á sveigjanleika í hraða og hryn
- geti lesið og sungið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við á miðprófi
- hafi hlotið ýmiss konar þjálfun í samleik og samsöng
- kunni góð skil á taktslögum og bendingum stjórnanda
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á framhaldsprófi samkvæmt þessari námskrá
- hafi undirbúið efnisskrá til flutnings á tónleikum samkvæmt almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla, bls. 41-42

Nemandi sýni með ótvíræðum hætti

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- margvísleg blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik og samsöng
- öruggan og sannfærandi söng
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Verkefnalisti í framhaldsnámi

Hér á eftir fara nokkur sýnishorn viðfangsefna nemenda í framhaldsnámi. Listinn er alls ekki tæmandi og er honum einkum ætlað að vera til viðmiðunar við skipulagningu söngnámsins, meðal annars við val annars kennsluefnis. Þyngdarstig verkefnanna er breytilegt, þ.e. allt frá kennsluefni sem hentar við upphaf framhaldsnáms til efnis sem hæfir við lok námsáfangans.

Listanum er skipt þannig að fyrst eru tilgreind sönglög og antikariur, sem henta öllum raddgerðum, en á eftir fylgja óperuariur, ariur úr óratorium og lög úr söngleikjum sem hæfa einstökum raddgerðum, flokkuð eftir raddgerð. Raðað er eftir stafrófsröð höfunda.

Sönglög og antikariur

ATLI HEIMIR SVEINSSON (1938-) Ljóð fyrir börn [10 smálög við texta eftir Matthias Johannessen] Nútímaljóð úr „Ljóðakornum“	BEETHOVEN, L. VAN (1770-1827) Adelaide Der Kuß Gellert Lieder Mignon Mit einem gemalten Band Neue Liebe, neues Leben Sehnsucht Wonne der Wehmut
ÁRNI THORSTEINSSON (1870-1962) Friðarins Guð Fögur sem forðum Nafnið Nótt Rósín	BELLINI, V. (1801-1835) Ljóð úr „15 composizioni da camera“
BACH, J. S. (1685-1750) Bist du bei mir	BERKELEY, L. (1903-1989) How love came in
BARBER, S. (1910-1981) A nun takes the veil Sleep now Sure on this shining night	BIZET, G. (1838-1875) Villanelle (Les nuits d'été)
BASSANI, G. B. (1657-1716) Posate dormite	BJARNI ÞORSTEINSSON (1861-1938) Taktu sorg mína

BJÖRGVIN GUÐMUNDSSON (1891-1961) Nú legg ég augun aftur	ELGAR, E. (1857-1934) Is she not passing fair Like to the damask rose Where corals lie [úr Sea Pictures]
BRAHMS, J. (1833-1897) An die Nachtigall An Sonntags Morgen Botschaft Die Mainacht Der Kranz Es liebt sich so lieblich Geheimnis Komm bald Liebestreu Mädchenlied (Am Jüngsten Tag) Nachklang Sapphische Ode Sommerabend Tambourliedchen Trennung Wie Melodien zieht es mir Wir wandelten	EMIL THORODDSEN (1898-1944) Komdu, komdu kiðlingur Sáuð þið hana systur mína Til skýsins
BRITTEN, B. (1913-1976) Ljóð úr „Charm of Lullabies“ [mezzosópran/alt] Sweet Polly Oliver	EYÞÓR STEFÁNSSON (1901-1999) Bikarinn
CESTI, M. A. (1623-1669) Tu mancavi tormentarvi	FALLA, M. DE (1876-1946) Siete canciones populares españolas
CACCINI, G. (1545-1618) Amarilli mia bella	FAURÉ, G. (1845-1924) Chanson du pecheur Clair de lune Les Berceaux Les Roses d'Ispahan Mandoline Nell Notre amour
CHAUSSON, E. (1855-1899) Amour d'antan Le Charme Les Papillons	FINZI, G. (1901-1956) Come away death Fear no more the heat of the sun
COPLAND, A. (1900-1990) Ching-a-ring	GIBBS, A. (1889-1960) The fields are full A song of shadows
DEBUSSY, C. (1862-1918) Claire de lune En sourdine Green La flute de Pan Voici que le printemps	GIORDANI, T. (1740-1806) Ogni sabato avrete
DONIZETTI, G. (1797-1848) Ljóð úr „Composizioni da camera“	GLUCK, C. W. (1714-1787) L' augelin da Lacci O del mio dolce ardor
DOWLAND, J. (1562-1626) Come again sweet love I saw my lady weep	GRIEG, E. (1843-1907) Den ergjerige En svane Et håb Et syn Jeg rejste en dejlig sommerkveld Ljóð úr „Haugtussa“ [mezzosópran/alt] Mens jeg venter Ved Rundarne Våren
DUPARC, H. (1848-1933) Chanson triste Lamento L'extase	GUNNAR REYNIR SVEINSSON (1933-) Elin Helena Maður hefur nú
DVOŘÁK, A. (1841-1904) Bibliuljóð	GURNEY, I. (1890-1937) Carol of the Skiddaw Yowes
	HAHN, R. (1875-1947) Si mes vers avaient des ailes

- HASSE, J. A. (1699-1783)
Ritornerai fra poco
- HAYDN, J. (1732-1809)
She never told her love
- HÄNDEL, G. F. (1685-1759)
Ah, mio cor schernito sei
[úr óperunni Alcina]
Come to me soothing sleep
[úr óperunni Ottone]
Ombra mai fu
[úr óperunni Xerxes]
With thee th'unsheltered
[úr óratoríunni Solomon]
- HEAD, M. (1900-1976)
Ljóð úr „Over the rim of the moon“
- HEISE, P. (1830-1879)
Der var en svend med sin pigelil
Ljóð úr „Dyveke sanger“
Sylvelin
- HELGI HELGASON (1848-1922)
Vorsöngur
- HJÁLMAR H. RAGNARSSON (1952-)
Hjá fljótinu
Lauffall
Söngur Sólveigar
- HUGHES, H. (1882-1937)
O, men from the fields
- IRELAND, J. (1879-1962)
Sea Fever
- IVES, C. (1874-1954)
At the river
The two little flowers
- JOHN A. SPEIGHT (1945-)
Prinsessan á bauninni
- JÓN ÁSGEIRSSON (1928-)
Svartálfadans
- JÓN LAXDAL (1865-1928)
Helga hin fagra
[ljóðaflokkur]
- JÓN LEIFS (1899-1968)
Deyr fé, deyjá frændur
Máninn liður
Ungur vark forðum
Vertu Guð faðir
Vögguvísa
Þagalt og hugalt
- JÓN ÞÓRARINSSON (1917-)
Gömul vísa
Jeg elsker dig
Ljóðaflokkurinn „Of Love and Death“
- JÓRUNN VIÐAR (1918-)
Gestaboð um nótt
Júnimorgunn
Unglingurinn í skóginum
- KARL O. RUNÓLFSSON (1900-1970)
Ferðalok
Heimþrá
Hirðinginn
Í fjarlægð
Síðasti dans
Stef
Svefnljóð
Víkivaki
- KILPINEN, Y. (1892-1959)
Allein op. 97
- KJERULF, H. (1815-1868)
Just som jeg favned dit liv
Lengsel
Synnoves sang
- LEIFUR ÞÓRARINSSON (1934-1998)
Í þessu túni
Skammdegisvísa
- MAHLER, G. (1860-1911)
Ablösung im Sommer
Frühlingsmorgen
Hans und Grete
Ich bin der Welt abhanden
gekommen
Liebst du um Schönheit
Lieder eines fahrenden Gesellen
[fjögur lög]
Rheinlegendchen
Um Schlimme Kinder
Wer hat dies Liedlein erdacht
- MARCELLO, B. (1686-1739)
Quella fiamma
[með recitativ]
- MARKÚS KRISTJÁNSSON (1902-1931)
Kvöldsöngur
Minning
- MENDELSSOHN, F. (1809-1847)
Suleika I
Suleika II
- MERIKANTO, O. (1868-1924)
Bön till Jungfru Maria op. 40 nr. 2
- MOZART, W. A. (1756-1791)
Abendempfindung
Als Luise die Briefe ihres
ungetreuen Liebhabers verbrannte
Dans un bois solitaire
Das Veilchen
Oiseaux, si tous les ans
Ridente la calma
- MUSGRAVE, T. (1928-)
Ljóð úr „The suite of Bairnsongs“
- PAISIELLO, G. (1740-1816)
Che vuol la Zingarella
- PARRY, H. (1848-1918)
Love is a bable
- PÁLL ÍSÓLFSSON (1893-1974)
Að baki blárra heiða
Frá liðnum dögum
Heimir
Heimþrá
Í dag skein sól
Ljóð úr „Ljóðaljóðum“
[sópran]
Sáuð þið hana systur mína
Söngur bláu nunnanna
Vögguvísa
- POULENC, F. (1899-1963)
La courte paille
La fraicheur et le feu
Ljóðaflokkurinn „Banalités“
- PURCELL, H. (1659-1695)
Hark! The ech'ing air
If music be the food of love
Mad Bess
Music for a while
Sweeter than roses
The knotting song
There's not a swain
- RACHMANINOFF, S. (1873-1943)
Sirenur (The Lilacs)
- RANGSTRÖM, T. (1884-1947)
Gammal dansrytme
Melodi
Var det en dröm
- RAVEL, M. (1875-1937)
Cinq melodies populaires Grecque
- REGER, M. (1873-1916)
Marias Wiegenlied
Mittag
- REYNIR AXELSSON (1944-)
Hringrásir
- SCARLATTI, A. (1660-1725)
Le violette
- SCHUBERT, F. (1797-1828)
Am Grabe Anselmos
An die Dioskuren
Der Jüngling am Bache
Der Musensohn
Des Mädchens Klage
Die Sterne
Erlafsee
- SCHUBERT, F. (1797-1828)
Erster Verlust
Frühlingsglaube
Kolmas Klage
Liebe schwärmt
Liebesbotschaft
Lied der Mignon (Heißt mich ...)
Lied der Mignon (So lass mich ...)
Litanei
Ljóð úr „Die schöne Müllerin“
Ljóð úr „Die Winterreise“
Ljóð úr „Schwanengesang“
Lob der Tränen
Meeresstille
Ständchen (Horch, horch ...)
- SCHUMANN, R. (1810-1856)
An den Sonnenschein
Aus dem hebräischen Gesängen
Dein Angesicht
Der Nußbaum
Die beiden Grenadiere
Die Lotusblume
Du bist wie eine Blume
Er ist's
Ljóð úr „Dichterliebe“
Ljóð úr „Frauenliebe und Leben“
Ljóð úr „Liederkreis“
Schöne Wiege
Widmung
- SIBELIUS, J. (1865-1957)
Den första kyssen
Se'n har jeg ej frågat mera
Spånet på vattnet
Våren flygtar hastigt
- SIGFÚS EINARSSON (1877-1939)
Gíglan
Sofnar lóa
- SIGFÚS HALLDÓRSSON (1920-1996)
Í dag
- SIGURÐUR ÞÓRÐARSON (1895-1968)
Ég blessa mína bernskugrund
Í lundi ljóðs og hljóma
Nú gyllir ylrik sólin sæ
Sjá dagar koma
Stjarna stjörnum fegri
Vögguljóð
- SIGVALDI KALDALÓNS (1881-1946)
Betlikerlingin
Draumur hjarðsveinsins
Heimir
Kveldriður
Leitin
Svanasöngur á heiði
Við sundið
Þótt þú langföruill legðir

SOMERVELL, A. (1863–1937)
In summer time on Bredon
Young love lies sleeping

STANFORD, C. V. (1852–1924)
Drake's drum

STRAUSS, R. (1864–1949)
All mein Gedanken
Allerseelen
Du meines Herzens Krönelein
Meinem Kinde
Schlagende Herzen
Traum durch die Dämmerung

SVEINBJÖRN SVEINBJÖRNSSON (1847–1927)
Sverrir konungur

TCHAIKOVSKY, P. (1840–1893)
Nur wer die Sehnsucht kennt

TENAGLIA, A. F. (UM 1610/20–1661)
Begli occhi amor

VAUGHAN WILLIAMS, R. (1872–1958)
Ljóð úr „Songs of Travel“
Silent noon
The new ghost
The watermill

WOLF, H. (1860–1903)
Anakreons Grab
Auch kleine Dinge
Blumenkranz
Das verlassene Mägdlein
Der Gärtner
Der Musikant
Elfenlied
Gebet
Gesang Weylas
In dem Schatten
Mausfallensprüchlein
Morgentau
Verborgtheit

ÞORKELL SIGURBJÖRNSSON (1938–)
Gamalt ljóð
Gef oss ei gátur
Lög handa litlu fólki

ÞÓRARINN GUÐMUNDSSON (1896–1979)
Kveðja
Minning

ÞÓRARINN JÓNSSON (1900–1974)
An die Sonne
Ave Maria
Hirtenlied

Óperuariur, ariur úr óratoríum og lög úr söngleikjum

Sópran

BACH, J. S. (1685–1750)
Flößt mein Heiland
[úr Jónaóroríu]
Mein gläubiges Herzen
[úr Hvítasunnukantötu]
Quia respexit
[úr Magnificat]
Seufzer Tränen
[úr Kantötu nr. 21]
Öffne dich
[úr Kantötu nr. 61]

GERSHWIN, G.
Summertime
[úr óperunni Porgy and Bess]

HÄNDEL, G. F. (1685–1759)
How beautiful are the feet
[úr óratoriunni Messias]
I know that my redeemer liveth
[úr óratoriunni Messias]
Rejoice, rejoice greatly
[úr óratoriunni Messias]
O had I Jubal's lyre
[úr óratoriunni Joshua]

HÄNDEL, G. F. (1685–1759)
Oh didst thou know - As when the dove
[úr Acis og Galatea]

HAYDN, J. (1732–1809)
Und Gott sprach - Nun beut die Flur
[úr Sköpuninni]

MOZART, W. A. (1756–1791)
Agnus dei
[úr Kryningarmessu]
Vedrai carino
[úr óperunni Don Giovanni]
Batti, batti
[úr óperunni Don Giovanni]
Deh vieni
[úr óperunni Brúðkaup Figarós]
Bester Jungling
[úr óperunni Impresario]
In uomini in soldati
[úr óperunni Così fan tutte]

Sópran – leggiero

BELLINI, V. (1801–1835)
Ah non credea
[úr óperunni La Sonnambula]

DONIZETTI, G. (1797–1848)
Ciarsc'un lo dice
[úr óperunni La Figlia del Reggimento]

LORTZING, A. (1801–1851)
Wir armen, armen Mädchen
[úr óperunni Der Waffenschmied]

STRAUSS, J. (1825–1899)
Spiel ich die Unschuld
[úr óperettunni Leðurblakan]

Sópran – lirico

SMETANA, F. (1824–1884)
Gern ja will ich dir vertrauen
[úr óperunni Selda brúðurin]

PUCCINI, G. (1858–1924)
O, mio Babbino caro
[úr óperunni Gianni Schicchi]

MENDELSSOHN, F. (1809–1847)
Hear ye Israel
[úr óratoriunni Eljah]

WEBER, C. M. V. (1786–1826)
Marias Brautlied
[úr óperunni Zar und Zimmermann]

Mezzósópran / alt

BACH, J. S. (1685–1750)
In deine Hände
[úr Kantötu nr. 106]
Bereite dich Zion
[úr Jónaóroríu]
Buss und Reu
[úr Matteusarpassiú]
Agnus dei
[úr H-moll messu]
Qui sedes ad dextram patris
[úr H-moll messu]
Es ist vollbracht
[úr Jóhannesarpassiú]
Esurientes
[úr Magnificat]

BIZET, G. (1838–1875)
L'amour est un oiseau rebelle
[úr óperunni Carmen]
Près des remparts
[úr óperunni Carmen]

GLUCK, C. W. (1714–1787)
Che faro senza Euridice
[úr óperunni Orfeo ed Euridice]

GOUNOD, C. (1818–1893)
Faites lui mes aveux
[úr óperunni Faust]

HÄNDEL, G. F. (1685–1759)
O, thou that tellest
[úr óratoriunni Messias]
He was despised
[úr óratoriunni Messias]
Angels ever bright and fair
[úr Semele]

KERN, JEROME (1885–1945)
Can't help lovin' dat man o' mine
[úr söngleiknum Showboat]

MASSENET, J. (1842–1912)
Va Laisse couler
[úr óperunni Werther]

MENOTTI, G. C. (1911–)
Lullaby
[úr óperunni The Consul]
The black swan
[úr óperunni The Medium]

MOZART, W. A. (1756–1791)
Voi che sapete
[úr óperunni Brúðkaup Figarós]
Non so piu
[úr óperunni Brúðkaup Figarós]

MUSSORGSKY, M. (1839–1881)
Ah, poor Marina
[úr óperunni Boris Godunov]

PERGOLESİ, G. B. (1710–1736)
Fac ut portem
[úr Stabat Mater]

PURCELL, H. (1659–1695)
Thy hand Belinda
[úr óperunni Dido og Aeneas]
When I am laid in earth
[úr óperunni Dido og Aeneas]

VERDI, G. (1813–1901)
Stride la vampa
[úr óperunni Il trovatore]

Tenór**BACH, J. S. (1685–1750)****Deposuit potentes**

[úr Magnificat]

Jesus Christus Gottes Sohn

[úr Kantötu nr. 4]

Komm, Jesu komm

[úr Kantötu nr. 61]

Komm, o komm

[úr kantötunni Christ lag in Todesbanden]

Zion hört die Wächter singen

[úr Kantötu nr. 141]

HÄNDEL, G. F. (1685–1759)**Total Eclipse**

[úr óratoriunni Samson]

Thy rebuke hath broken his heart –**Behold, and see if there be any****sorrow – He was cut off out of the****land of the living – But thou didst****not leave his soul in hell**

[úr óratoriunni Messias]

HAYDN, J. (1732–1809)**Dem Druck erliegt**

[úr Árstiðunum]

Licht und Leben

[úr Árstiðunum]

MENDELSSOHN, F. (1809–1847)**If with all your hearts**

[úr óratoriunni Eljah]

SCHÖNBERG, C. M. (1944–)**Bring him home**

[úr söngleiknum Les Misérables]

Tenór – leggiero**DONIZETTI, G. (1797–1848)****Quando e bella**

[úr óperunni L'elisir d'amore]

LORTZING, A. (1801–1851)**Vater, Mutter, Schwestern?**

[úr óperunni Der Waffenschmied]

Es war einmal ein Springinsfeld

[úr óperunni Der Waffenschmied]

Man lebt nur einmal

[úr óperunni Der Waffenschmied]

MASSENET, J. (1842–1912)**Oh, nature**

[úr óperunni Werther]

ROSSINI, G. (1792–1868)**Se il mio nome**

[úr óperunni Rakarinn frá Sevilla]

Tenór – lirico spinto**CILEA, F. (1866–1950)****Le dolcissime effigie**

[úr óperunni Adriana Lecouvreur]

GIORDANO, U. (1867–1948)**Amor ti vieta**

[úr óperunni Fedora]

MEYERBEER, G. (1791–1864)**O, Paradiso**

[úr óperunni L'africaine]

PUCCINI, G. (1858–1924)**Ch'ella mi creda**

[úr óperunni La fanciulla del West]

VERDI, G. (1813–1901)**De' miei bollenti spiriti**

[úr óperunni La Traviata]

Barítón**BIZET, G. (1838–1875)****Votre toast**

[úr óperunni Carmen]

LEIGH, M. (1928–)**To dream the impossible dream**

[úr söngleiknum Man of La Mancha]

LORTZING, A. (1801–1851)**Auch ich war ein Jungling**

[úr óperunni Der Waffenschmied]

Es wohnt am Seegestade

[úr óperunni Undine]

MOZART, W. A. (1756–1791)**Ein Mädchen oder Weibchen**

[úr óperunni Tófráflautan]

MOZART, W. A. (1756–1791)**Se vuol ballare**

[úr óperunni Brúðkaup Figarós]

Non piu andrai

[úr óperunni Brúðkaup Figarós]

WAGNER, R. (1813–1883)**O, du mein holder Abendstern**

[úr óperunni Tannhäuser]

Barítón / bassi**BACH, J. S. (1665–1750)****Sehe, Ich stehe vor der Tür**

[úr Kantötu nr. 61]

Quia fecit

[úr Magnificat]

Gerne will ich

[úr Matteusarpassiu]

BERNSTEIN, L. (1918–1990)**Sing God a simple song**

[úr Mass]

HÄNDEL, G. F. (1685–1759)**Thus saith the Lord**

[úr óratoriunni Messias]

How willing my paternal love

[úr óratoriunni Samson]

What though I trace

[úr óratoriunni Solomon]

HAYDN, J. (1732–1809)**Schon eilet froh der Ackerman**

[úr Árstiðunum]

Erblicke hier betorter Mensch

[úr Árstiðunum]

Der muntre Hirt

[úr Árstiðunum]

Nun scheint

[úr Árstiðunum]

MENDELSSOHN, F. (1809–1847)**Lord God of Abraham**

[úr óratoriunni Eljah]

WAGNER, R. (1813–1883)**O du mein holder Abendstern**

[úr óperunni Tannhäuser]

Bassi**DONIZETTI, G. (1797–1848)****Ah, un foco insoldo**

[úr óperunni Don Pasquale]

FLOTOW, F. V. (1812–1883)**Lasst mich euch fragen**

[úr óperunni Martha]

MUSSORGSKY, M. (1839–1881)**Pimens tale**

[úr óperunni Boris Godunov]

NICOLAI, O. (1810–1849)**Als Büblein klein**

[úr óperunni Die lustigen Weber von Windsor]

PUCCINI, G. (1858–1924)**Vecchia zimarra**

[úr óperunni La Bohème]

WAGNER, R. (1813–1883)**Mein Herr und Gott**

[úr óperunni Lohengrin]

Framhaldspróf

Framhaldspróf er lokapróf á námsferli í tónlistarskóla. Prófið er þríþætt; söngpróf, tónleikar og tónfræðapróf. Í kafla um áfangapróf í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla, bls. 33–44, er að finna umfjöllun um áfangapróf, þ.m.t. tilgang, skipulag, lengd prófa, prófreglur, prófdæmingu og einkunnagjöf. Umfjöllun um tónleika við lok framhaldsnáms er að finna á bls. 41–42 í sama riti. Mikilvægt er að allir, sem hlut eiga að máli, kynni sér þessi atriði vandlega.

Verkefni og prófkröfur

Fyrir próf skal nemandi undirbúa þrjú söngverk. Auk þess skal hann leggja fram lista með sjö söngverkum og velur prófdómari tvö þeirra til flutnings. Alls eru því undirbúin tíu prófverkefni. Skulu þau öll vera í samræmi við kröfur námskrárinnar og á eigi færri en fjórum tungumálum að íslensku meðtalinni.

Miða skal við að heildarpróftími á framhaldsprófi í einsöng fari ekki fram yfir 60 mínútur. Gæta skal þess að verkefnaval sé fjölbreytt og að efnisskráin endurspegli mismunandi stíltegundir og tónlist frá ólíkum tímabilum. Á prófinu skal nemandi flytja öll verk utanbókar nema um sé að ræða aríu úr óratoríu eða kantötu og nútímatónlist. Tónverk á íslensku, þýsku, ensku, ítölsku, norðurlandamálum, frönsku og spænsku skal syngja á frummáli, annars eru þýðingar leyfðar.

Prófpættir eru þessir:

1. **Fimm ólík söngverk** (15 einingar hvert).
2. **Val** (10 einingar). Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:
  - a) Syngi verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og önnur framhaldsprófsverkefni.
  - b) Syngi samsöngs- eða samleiksverk þar sem hann gegnir veigamiklu hlutverki.
3. **Óundirbúinn nótnalestur** (10 einingar).
4. **Heildarsvipur** (5 einingar).

Frekari umfjöllun um valþátt prófsins er að finna í almennum hluta aðalnámskrár tónlistarskóla, bls. 44.

Hér á eftir eru fyrst birt dæmi um prófverkefni á framhaldsprófi, valin úr þekktum söngbókmenntum.

Tónverk

Eftirfarandi dæmi um prófverkefni á framhaldsprófi er ætlað að skilgreina þyngdarstig prófsins. Fullt eins má þó velja önnur verkefni af sambærilegri þyngd.

Dæmi um prófverkefni – sópran

BACH, J. S. Öffne dich [úr kantötunni Nun komm, der Heiden Heiland]	RACHMANINOFF, R. Sirenur (The Lilacs)
HÄNDEL, G. F. Oh didst thou know – As when the dove [úr Acis and Galatea]	GERSHWIN, G. Summertime [úr óperunni Porgy and Bess]
DEBUSSY, C. Clair de lune	PUCCINI, G. O, mio Babbino caro [úr óperunni Gianni Schicchi]
STRAUSS, R. Allerseelen	JÓRUNN VIÐAR Gestaboð um nótt
SIBELIUS, J. Den första kyssten	SIGFÚS EINARSSON Gígjan

Dæmi um prófverkefni – mezzósópran / alt

MOZART, W. A. Voi che sapete [úr óperunni Brúðkaup Figarós]	TCHAIKOVSKY, P. Nur wer die Sehnsucht kennt
PURCELL, H. Mad Bess	BRITTEN, B. Sephastia's Lullaby [úr Charm of Lullabies]
DUPARC, H. Lamento	KERN, JEROME Can't help lovin' dat man o' mine [úr söngleiknum Showboat]
MAHLER, G. Rheinlegendchen	GUNNAR REYNIR SVEINSSON Maður hefur nú
FALLA, M. DE El paño moruno [úr Siete canciones populares españolas]	JÓN LEIFS Máninn liður

Dæmi um prófverkefni – tenór

BACH, J. S. Komm, o komm [úr kantötunni Christ lag in Todesbanden]	SCHÖNBERG, C. M. Bring him home [úr söngleiknum Les Miserables]
DOWLAND, J. I saw my lady weep	MASSENET, J. Oh, nature [úr óperunni Werther]
CHAUSSON, E. Les Papillons	MENDELSSOHN, F. If with all your hearts [úr óratoriunni Elijah]
SCHUBERT, F. Ständchen (Horch, horch ...)	ÁRNI THORSTEINSSON Friðarins Guð
DONIZETTI, G. Me voglio fa 'na casa [úr Composizioni da camera]	SIGFÚS HALLDÓRSSON Í dag

Dæmi um prófverkefni – barítón / bassi

BACH, J. S. Quia fecit [úr Magnificat]	SCHUMANN, R. Die beiden Grenadiere
MOZART, W. A. Se vuol ballare [úr óperunni Brúðkaup Figarós]	VAUGHAN WILLIAMS, R. I will make you brooches [úr Songs of Travel]
PURCELL, H. Music for a while	LEIGH, M. To dream the impossible dream [úr söngleiknum Man of La Mancha]
FAURÉ, G. Les Berceaux	HJÁLMAR H. RAGNARSSON Lauffall
POULENC, F. Chanson d'Orkenise [úr ljóðaflokknum Banalités]	SVEINBJÖRN SVEINBJÖRNSSON Sverrir konungur

Samleikur

Hér á eftir fara nokkrar ábendingar um söngdúetta og samleiksverk sem getu reynst notadrjúg í kennslu. Verkin eru flokkuð í tvennt, annars vegar söngdúetta og hins vegar verk fyrir söng og ýmis hljóðfæri. Verkin eru ekki flokkuð eftir þyngdarstigi heldur raðað eftir stafrófsröð höfunda og útgefenda getið fyrir neðan titil verks eða bókar.

Dúettar

ÁRNI BJÖRNSSON Sönglistin Íslensk tónverkamiðstöð	BACH, J. S. Ausgewählte Duette [sópran + alt] Breitkopf & Härtel
---	---

BJARNI ÞORSTEINSSON Sólsetursljóð Íslensk tónverkamiðstöð	ROSSINI, G. Duetto buffo di due gatti Peters Serate musicali II Ricordi
BJÖRGVIN GUÐMUNDSSON Nú haustar á heiðum [tenór + bassi] Íslensk tónverkamiðstöð	SCHUMANN, R. Duette Peters
BJÖRGVIN Þ. VALDIMARSSON Átta dúettar Nótnaútgáfa B. Þ. V.	SIGVALDI KALDALÓNS Kossavísur Kaldalónsútgáfan Það vex eitt blóm fyrir vestan Íslensk tónverkamiðstöð
BRAHMS, J. Duette op. 28 [alt + barítón] Peters Duette op. 20, 61, 66, 75 Peters	SKÚLI HALLDÓRSSON Kvöldkyrrö Íslensk tónverkamiðstöð
EYÞÓR STEFÁNSSON Á vegamótum Í: 26 sönglög eftir Eyþór Stefánsson Eyþór Stefánsson og barnabörn Ave María Íslensk tónverkamiðstöð	SVEINBJÖRN SVEINBJÖRNSSON Now is the Month of Maying Íslensk tónverkamiðstöð
FJÖLNIR STEFÁNSSON Næturró Íslensk tónverkamiðstöð Sem vermandi vorsól Íslensk tónverkamiðstöð	TÓLFTI SEPTEMBER Draumur fangans Íslensk tónverkamiðstöð Litli tónlistarmaðurinn Íslensk tónverkamiðstöð
GUNNAR REYNIR SVEINSSON Ég er myrkið [alt + barítón] Íslensk tónverkamiðstöð	WEBBER, A. L. Pie Jesu [úr Requiem] Hal Leonard
JÓN LAXDAL Gunnar og Njáll Íslensk tónverkamiðstöð	WENNERBERG, GUNNAR Gluntarne Gehrmans
JÓNAS TÓMASSON Gleðin, hryggðin og hamingjan Íslensk tónverkamiðstöð	ÝMSIR Opern-Duette [2 kvenraddir] Peters Restoration Duets I, II Stainer & Bell Romantic duets Schirmer
KARL O. RUNÓLFSSON Vorljóð [tenór og barítón] Íslensk tónverkamiðstöð	The Singer's Musical Theatre Anthology – Duets Hal Leonard
MENDELSSOHN, F. Duette Peters	Spirituals for Two Alfred
PURCELL, H. Six Duets Boosey & Hawkes Ten Duets Stainer & Bell	ÞÓRARINN JÓNSSON Ísland [sópran + alt] Íslensk tónverkamiðstöð

Söngur og ýmis hljóðfæri

- ARGENTO, D.**
Letters from Composers
[há rödd + gítar]
Boosey & Hawkes
- BACH, J. S.**
Complete Arias, 1.–3. hefti
[sópran + flauta + fylgirödd]
Musica Rara
- BARBER, S.**
Dover Beach
[rödd + strengjakvartett]
Schirmer
- BRIDGE, F.**
Three songs
[rödd + víola + píanó]
Thames Publishing
- BRITTEN, B.**
Songs from the Chinese
[rödd + gítar]
Boosey & Hawkes
Folk song arrangements, 6. hefti
[rödd + gítar]
Boosey & Hawkes
8 Folk Song Arrangements
[rödd + harpa]
Faber
- CLARKE, R.**
Three Old English Songs
[rödd + fiöla]
Boosey & Hawkes
- COPLAND, A.**
As It Fell Upon a Day
[sópran + flauta + klarinetta]
Boosey & Hawkes
- CORIGLIANO, J.**
Three Irish Folksong Settings
[rödd + flauta]
Schirmer
- DOWLAND, J.**
The English Lute-songs 1/2, 5/6 og 10/11
[rödd + lúta/gítar]
Stainer & Bell
Three songs for voice and guitar
[rödd + gítar]
Universal Edition

- FALLA, M. DE**
Siete canciones populares españolas
[rödd + gítar]
Editions Max Eschig
Psyché
[rödd + flauta + harpa + fiöla + víola + selló]
Chester Music
- HÄNDEL, G. F.**
Neun Deutsche Arien
[rödd + semball/orgel/píanó + laglinuhljóðfæri]
Bärenreiter
Kantate: Nell dolce dell' oblio
[sópran + flauta + semball/orgel/píanó]
Zimmermann
- IBERT, J.**
Deux Stèles Orientées
[rödd + flauta]
Heugel
Aria
[rödd + flauta + píanó]
Leduc
- JACOB, G.**
Three Songs
[rödd + klarinetta]
Oxford University Press
- JANACEK, L.**
Kinderreime
[1–3 raddir + píanó + klarinetta]
Universal Edition
- JÓRUNN VIÐAR**
Sætröllskvæði
[rödd + flauta + píanó]
Íslensk tónverkamiðstöð
- MARTIN, F.**
Trois Chants de Noël
[rödd + flauta + píanó]
Universal Edition
- MILHAUD, D.**
Adieu (Cantata)
[rödd + flauta + víola + harpa]
Elkan-Vogel
- MIST ÞORKELSDÓTTIR**
Smalasöngvar
[rödd + klarinetta + píanó]
Íslensk tónverkamiðstöð

- MOZART, W. A.**
Parto, parto
[rödd + klarinetta + píanó – úr óperunni La clemenza di Tito]
Schott
- PAUBON, P.**
Amours et vie de geishas
[rödd + flauta]
Editions Henry Lemoine
- POULENC, F.**
Le bestiaire
[rödd + strengjakvartett + flauta + klarinetta + fagott]
Editions Max Eschig
- RACHMANINOV, S.**
Oh, cease thy singing maiden fair
[rödd + píanó + fiöla]
Charles Foley, Inc.
- RAVEL, M.**
La flûte enchantée
[rödd + flauta + píanó]
Durand
Chansons Madécasses
[rödd + flauta + selló + píanó]
Durand
- SAINT-SAËNS, C.**
Une flûte invisible
[rödd + flauta + píanó]
Durand
- SCARLATTI, A.**
Cantata (Solitudine amena)
[sópran + flauta + fylgirödd]
Zimmermann
- SCHUBERT, F.**
Auf dem Strom
[rödd + horn + píanó]
IMC
Der Hirt auf dem Felsen
[sópran + klarinetta + píanó]
Schirmer
- SEIBER, M.**
Quatre chansons populaires français
[rödd + gítar]
Schott

- SPOHR, L.**
Sechs deutsche Lieder
[sópran + klarinetta + píanó]
Bärenreiter
- TELEMANN, G. PH.**
Ihr Völker, hört
[rödd + flauta + fylgirödd]
Bärenreiter
- VAUGHAN WILLIAMS, R.**
Along the Field (8 Housman Songs)
[rödd + fiöla]
Oxford University Press
Ten Blake Songs
[rödd + óbó]
Oxford University Press
Three Vocalises
[sópran + klarinetta]
Oxford University Press
Two English Folk-Songs
[rödd + fiöla]
Masters Music Publications
- ÝMSIR**
English Lute Songs, 1. og 2. hefti
Stainer & Bell
- English Renaissance Songs
[rödd + gítar]
Editio Musica Budapest
- ÞORKELL SIGURBJÖRNSSON**
Jólaög
[rödd + flauta]
Íslensk tónverkamiðstöð
Musik
[sópran + gítar]
Íslensk tónverkamiðstöð
Þjóðlagagátsetningar
[rödd + flauta + selló]
Íslensk tónverkamiðstöð

Ljóðaflokkar og safnbækur

Til hægðarauka fylgir hér listi með ábendingum um ýmsar notadrjúgar útgáfur söngverka. Um er að ræða ljóðaflokka, safnbækur með blönduðu efni og útgáfur söngverka einstakra höfunda. Bókunum raðað eftir staf-rófsröð höfunda og útgefenda getið með sama hætti og annars staðar í námskránni. Í þeim tilvikum sem bækur eru gefnar út fyrir fleiri en eina raddgerð er þess getið með skammstöfunum.

H = há rödd, M = miðlungshá rödd, L = lág rödd og D = djúp rödd

BACH, J. S.
Geistliche Lieder und Arien
[H og L]
Breitkopf & Härtel

BARBER, S.
Collected Songs
[H og L]
Schirmer

BEETHOVEN, L. VAN
30 Ausgewählte Lieder
[H og L]
Peters

BELLINI, V.
15 composizioni da camera
[H og L]
Ricordi

BRAHMS, J.
Acht Zigeunerlieder op. 103
[H og L]
Simrock
Ausgewählte Lieder, 1. hefti
[H og M og L]
Ausgewählte Lieder, 2.–4. hefti
[H og L]
Peters
30 Ausgewählte Lieder
[H og M og L]
Peters

BRITTEN, B.
Folksongs arrangement, 1. hefti
[H og L]
Boosey and Hawkes
Folksongs arrangement, 2. hefti
[H og M]
Boosey and Hawkes
Folksongs arrangement, 3. hefti
[H og M]
Boosey and Hawkes
Folksongs arrangement, 4.–5. hefti
Boosey and Hawkes

DEBUSSY, C.
43 Songs
[H og M/L]
IMC

DVOŘÁK, A.
Biblische Lieder op. 99, 1.–2. hefti
Elite Edition/Simrock
Zigeunermelodien op. 55
[H og L]
Elite Edition/Simrock

FALLA, MANUEL DE
Siete canciones populares españolas
[H og M]
Editions Max Eschig

FAURÉ, G.
50 songs
[H og L]
Hal Leonard

GRANADOS, E.
11 Songs (Tonadillas)
IMC

GRIEG, E.
Romancer og Sange, I–X
Wilhelm Hansen

HÄNDEL, G. F.
45 Arias from operas and oratorios, 1.–3. hefti
[H og L]
IMC

HAYDN, J.
Canzonettas and songs
Peters

IVES, C.
Songs
Merian Music, Inc.

JÓN ÁSGEIRSSON
Átta einsöngslög
Isafold
Svartálfadans
[lagaflokkur]
Isafold

JÓN ÞÓRARINSSON
Sönglög
Isalög

JÓRUNN VIÐAR
16 sönglög
Isalög
Pulu- og kvæðalög
Isalög

MAHLER, G.
Lieder und Gesänge, I, II, III
[H og L]
Schott

MOZART, W. A.
Lieder
[H og L]
Peters

POULENC, F.
Banalités
Editions Max Eschig

PURCELL, H.
40 songs for Voice and Piano
[H og L]
Ed. Sergius Kagen/IMC

SCHUBERT, F.
Lieder, 1. hefti
[H og M og L og D]
Peters
Lieder, 2. hefti
[H og M og L]
Peters
Lieder, 3. hefti
[H og M og L]
Peters
Lieder, 4.–7. hefti
Peters

SCHUMANN, R.
Lieder, 1. hefti
[H og M og L]
Peters
Lieder, 2. hefti
[H og M og L]
Peters
Lieder, 3. hefti
[H og M/L]
Peters

SIBELIUS, J.
Selected Songs
[H og L]
Breitkopf & Härtel

SIGFÚS HALLDÓRSSON
Sönglög
Lithoprent

SIGVALDI KALDALÓNS
Söngvasafn, 1.–9. hefti
Kaldalónsútgáfan

STRAUSS, R.
30 songs
[H og M og L]
IMC
Lieder Album, I.–IV. hefti
[H og M og L]
Universal Edition

SVEINBJÖRN SVEINBJÖRNSSON
Sex lög
Meningarsjóður
Sjö lög
Meningarsjóður

WAGNER, R.
Fünf Gedichte (Wesendonk-Lieder)
[H og L]
Peters

WOLF, H.
Ausgewählte Lieder
[H og M/L]
Peters

ÝMSIR
40 French Songs, 1.–2. hefti
[H og M og L]
IMC

Arie Antiche, 1.–3. hefti
[Parisotti, (útg.)]
[allar raddir]
Ricordi

Aria-Album – Sopran
Peters

Aria-Album – Mezzo sopran
Peters

Aria-Album – Contra alto
Peters

Aria-Album – Tenor
Peters

Aria-Album – Bariton
Peters

Das Lied im Unterricht
[H og M/L]
Schott

Einsöngslög, 1.–6. hefti
[H og L]
Isalög

Heritage of 20th Century British Songs, 1.-4. hefti
Boosey and Hawkes

Íslensk söngvasafn, I.-II. hefti
Bókaverslun Sigfúsar Eymundssonar

Íslensk þjóðlög
[Sveinbjörn Sveinbjörnsson (úts.)]
Ísalög

Íslensk þjóðlög
[Ferdinand Rauter (úts.)]
Ísalög

Nýtt söngvasafn
Ríkisútgáfa námsbóka

One Hundred English Folksongs
[Cecil Sharp (úts.)]
Dover

Operatic Anthology – Soprano
[Kurt Adler (útg.)]
Schirmer

Operatic Anthology – Mezzo-soprano
[Kurt Adler (útg.)]
Schirmer

Operatic Anthology – Tenor
[Kurt Adler (útg.)]
Schirmer

Operatic Anthology – Baritone
[Kurt Adler (útg.)]
Schirmer

Operatic Anthology – Bass
[Kurt Adler (útg.)]
Schirmer

Sönglög – Safn íslenskra laga fyrir söngnemendur
[sex hefti, flokkuð eftir þyngd]
Ísalög

The New Imperial Edition of Solo Songs – Soprano Songs
Boosey and Hawkes

The New Imperial Edition of Solo Songs – Mezzo-soprano Songs
Boosey and Hawkes

The New Imperial Edition of Solo Songs – Contralto Songs
Boosey and Hawkes

The New Imperial Edition of Solo Songs – Tenor Songs
Boosey and Hawkes

The New Imperial Edition of Solo Songs – Baritone Songs
Boosey and Hawkes

The New Imperial Edition of Solo Songs – Bass Songs
Boosey and Hawkes

The Singer's Musical Theatre Anthology – Soprano, 1.-3. hefti
Hal Leonard

The Singer's Musical Theatre Anthology – Mezzo-soprano, 1.-3. hefti
Hal Leonard

The Singer's Musical Theatre Anthology – Tenor, 1.-3. hefti
Hal Leonard

The Singer's Musical Theatre Anthology – Baritone/Bass, 1.-3. hefti
Hal Leonard

Twenty-four Italian Songs and Arias of the Seventeenth and Eighteenth Centuries
[H/M og M/L]
Schirmer

Twenty-six Italian Songs and Arias
[H/M og M/L]
Alfred

Unterrichtslieder
[H og M og L]
Peters

Bækur varðandi einsöng

Eftirfarandi skrá er ætlað að veita ábendingar um áhugaverðar og gagnlegar bækur varðandi einsöng, tónbókmenntir, tónskáld, flutningsmáta, flytjendur og kennslu.

Ashbrook, William: *The Operas of Puccini*, Cornell University Press, Ithaca and London 1985

Allen, Thomas: *Foreign Parts*, Sinclair-Stevenson, London

Baker, Janet: *Full Circle*, Julia MacRae Books, London 1982

Barber, Josephine: *German for Musicians*, Faber Music

Bergendal, Göran: *New Music in Iceland*, Íslensk tónverkamiðstöð, Reykjavík 1991

Bernac, Pierre: *Francis Poulenc – The Man and His Songs*, W.W. Norton & Company, New York, London 1986

Bernac, Pierre: *The Interpretation of French Song*, W.W. Norton & Company, New York, London 1978

Budden, Julian: *Verdi*, Vintage Master Musicians, New York 1987

Coffin og fleiri: *Phonetic Readings of Songs and Arias*, Scarecrow Press, Metuchen N.J.

Colorni, Evelina: *Singers' Italian – A Manual of Diction and Phonetics* Collier Macmillan Publisher, London

Emmons, S./Sonntag, S.: *The Art of the Song Recital*, Schirmer Books, New York 1979

Fischer-Dieskau, Dietrich: *The Fischer-Dieskau Book of Lieder*, Alfred A. Knopf Inc., 1977

Garcia, Manuel: *A Complete Treatise on the Art of Singing, Parts I and II*, Da Capo Press, New York 1975

Geiringer, Karl: *Brahms – His Life and Work*, Da Capo, New York 1982

Hines, Jerome: *Great Singers on Great Singing*, Limelight Editions, New York 1994

Indriði G. Þorsteinsson: *Áfram veginn – Sagan um Stefán Íslandi*, Bókaförlag Odds Björnssonar, Akureyri 1975

Ingólfur Margeirsson: *Lífsjátning – Endurminningar Guðmundu Elíasdóttur, Iðunn*, Reykjavík 1981

- Jacobs, Arthur/Sadie, Stanley: The Pan Book of Opera, GB 1984
- Jónína Michaelsdóttir: Líf mitt og gleði – Minningar Púriðar Pálsdóttur, Forlagið, Reykjavík 1986
- Kennedy, Michael: Britten, J.M. Dent & Sons Ltd., London 1983
- Kobbe's Complete Opera Book, The Bodley Head Co.
- Lehmann, Lilli: Meine Gesangskunst, Bote & Bock, Berlin, Wiesbaden
- Mann, William: The Operas of Mozart, Cassell, London 1986
- Manning, Jane: New Vocal Repertoire – An Introduction, MacMillan Press Ltd., 1986
- Marshall, Madeleine: The Singer's Manual of English Diction, Schirmer Books, New York 1953
- Miller, Philip L.: The Ring of Words, W.W. Norton & Company, New York, London 1973
- Moore, Gerald: The Unashamed Accompanist, Julia MacRae Books, London 1984
- Moriarty, John: Diction, Schirmer, Boston
- Newman, Ernest: Wagner Nights, The Bodley Head, London 1988
- Noske, Frits: French Song from Berlioz to Duparc, Dover, New York 1988
- Osborne, Charles: The Complete Operas of Verdi, Da Capo, New York 1987
- Parow, J.: Die Heilung der Atmung – Übungstechnik der Atemkorrektur für Atemlehrer und Atemschüler, Paracelsus Verlag, Stuttgart
- Philips, Louis: Lieder Line by Line, Duckworth
- Pleasants, Henry: Great Singers, Victor Gollancz Ltd., London 1967
- Randel, Don: The New Harvard Dictionary of Music, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1986
- Reed, John: The Schubert Song Companion, Manchester University Press, Manchester 1985
- Reid, Cornelius L.: Bel Canto – Principles and practises, Joseph Patelson, Music House, New York 1950
- Reid, Cornelius L.: The Free Voice – a guide to natural singing, Joseph Patelson, Music House, New York 1975
- Reid, Cornelius L.: Voice: Psyche and Soma, New York
- Reinhard, Thilo: The Singer's Schumann – The complete songs of Schumann rendered into IPA and word for word English translations, Pelion Press, New York 1989
- Rohinsky, Marie-Claire: The Singer's Debussy – The complete songs of Debussy rendered into IPA and word for word English translations, Pelion Press, New York 1987
- Rosenthal, Harold/Warrack, John: The Concise Oxford Dictionary of Opera, Oxford University Press
- Sadie, Stanley: History of Opera, W.W. Norton & Company, New York, London 1989
- Sams, Eric: The Songs of Robert Schumann, Eulenburg Books, London 1975
- Singer: An Interpretative Guide to Operatic Arias, Penn State
- Spink, Ian: English Song. Dowland to Purcell, Taplinger Publishing Company, New York 1984
- Steane, J. B.: Voices, Singers and Critics, Gerald Duckworth & Co. Ltd, London
- Stevens, Denis: A History of Song, W.W. Norton & Company, New York, London 1970
- Vocal Physiology and the Art of Singing

Menntamálaráðuneytið